

Fővárosi Ítéltábla
10.Gf.40.554/2013/4.

A Fővárosi Ítéltábla a ... Ügyvédi Iroda (fél címe 2; ügyintéző: dr. ... ügyvéd) által képviselt ... felperesnek dr. ... ügyvéd által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. május 14-én kelt 19.G.40.982/2013/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltség vonatkozásában részben megváltoztatja, és az alperes által fizetendő perköltség összegét 2.011.250 (Kétmillió-tizenegyezer-kétszázötven) forintról 1.605.000 (Egymillió-hatszázötezer)forintra leszállítja;

kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 700.000 (Hétszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forint jogorvoslati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperes a Ptk. 389. §-ára alapított, utóbb leszállított keresetében az alperest 38.062.500 forint vállalkozói díj és 2011. január 11. napjától a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Egyebek mellett előadta, közbeszerzési eljárás nyerteseként 2010. május 25-én vállalkozási szerződést kötött az alperesi jogelőd ... Minisztériummal a ... kerékpáros közlekedésbiztonsági program 1. sz. mellékletben foglaltak szerinti teljes körű megszervezésére és lebonyolítására 2010. október 31-i teljesítési határidővel, bruttó 43.687.500 forint

vállalkozói díjért. A szerződés 6. pontja tartalmazta a felek kapcsolattartására vonatkozó rendelkezéseket, a kapcsolattartók személyét is megnevezve, és haladéktalan értesítési kötelezettséget írt elő a kapcsolattartók személyében vagy adataiban bekövetkező változások esetére. Miután az új kormány megalakulásával 2010. május 29-én a szerződéses jogviszonyban a megrendelő helyébe jogutódként az alperes lépett, a felperes 2010. június 7-én kelt levelében a szerződésben meghatározott feladatok lebonyolításához szükséges egyeztetések megkezdése érdekében az alperesi kapcsolattartó mielőbbi megnevezését kérte az alperes államtitkárától, majd válasz hiányában telefonon és személyesen is megpróbálta kideríteni az alperes részéről a kapcsolattartásra jogosult személyt, de nem járt sikerrel. A felperes 2010. augusztus 12-én újabb levélben kérte az alperestől a kapcsolattartó megnevezését, továbbá a szerződés teljesítési határidejére is utalva tájékoztatta az addig teljesített programokról, választ azonban erre a levélre sem kapott. A felek képviselői között végül 2010. október 8-án személyes egyeztetésre került sor, majd az alperes helyettes államtitkára 2010. október 11-én aláírta az című ... kiadványt, amelyben az alperes helyettes államtitkárának bevezetője azt is tartalmazza, hogy a ... program oktatási anyagát a felperes játékos kisfilmek segítségével mindenki számára hozzáférhetővé teszi a ... segítségével a ... honlapon. A felperes határidőre teljesítette a szerződésben vállalt kötelezettségeit azzal, hogy az oktatási program második és harmadik szintjének teljesítése az alperesi jóváhagyás késedelme miatt szűkké vált időkeretre tekintettel csak 2011. június 10-én zárult le, továbbá az alperesi kapcsolattartó megnevezése, illetve az alperes felelős vezetőjének jelenléte hiányában az 1. számú mellékletben előírányzott sajtótájékoztatók nem voltak megtarthatók, amire tekintettel a szerződés 2. számú mellékletében foglalt költségvetésben 5.625.000 forint összegben előírányzott PR-, kommunikációs- és médiaköltségek megfizetésére felperes nem tart igényt, keresetét ezzel az összeggel leszállította. Ugyanakkor a szerződésben előírt 10 helyszínnel szemben a felperes 12 helyszínen szervezett 1-1 egész napos ...-t, amelyek közül egy ...i és ...i rendezvény a rossz időjárás miatt részben megghiúsult, a szerződés szerinti 10 helyszínen azonban a ... teljes körűen megrendezésre került.

Felperes a program részletes beszámolóját 2010 novemberében készítette el és mellékleteivel együtt 2010. december 3-án nyújtotta be az alperes államtitkárához, majd miután az alperes a szerződés 3.3. pontjában előírt 10 napos határidőn belül sem teljesítésigazolást nem állított ki, sem kifogásait nem közölte, a felperes 2010. december 20-án levélben kérte alperestől a beszámoló elfogadását és a teljesítésigazolás kiállítását.

Az alperes államtitkára 2011. január 10-én kelt levelében arra hivatkozással zárkózott el a teljesítésigazolás kiállításától, hogy felperes nem az adott helyzetben elvárható magatartást tanúsította, amikor azt követően, hogy tudomására jutott az alperesi jogelőd által kijelölt kapcsolattartó jogviszonyának megszűnése, az egyes helyszíneken anélkül kezdte meg a szerződés szerinti programok teljesítését, hogy az alperes új vezetése szerződésmódosítás keretében meghatározta volna a kapcsolattartásra, illetve a teljesítésigazolásra jogosult személyét. Ezt követően a felperes 2011. január 20-i újabb levelére válaszolva az alperes ismételt

megtagadta a teljesítésigazolás kiállítását és közölte, a felek jogvitájában bíróságnak kell döntenie.

A felperes véleménye szerint az alperes azzal, hogy felhívás ellenére megtagadta az új kapcsolattartó személyének kijelölését, a vállalkozási szerződés 6.1. pontjában foglaltak mellett a Ptk. 4. § (1) bekezdése és 277. § (4) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettségét is megsértette, továbbá nem tett eleget azon kötelezettségének sem, hogy az adott helyzetben általában elvárható módon elősegítse a felperes teljesítését. Ugyancsak szerződésszegően, a jóhiszeműség követelményébe és az együttműködési kötelezettségbe ütközően járt el az alperes akkor is, amikor nem gondoskodott a teljesítésigazolásra jogosult személy kijelöléséről sem, illetve mindezekkel összefüggésben nem kezdeményezte a szerződés módosítását. A Ptk. 198. §-ában foglaltakra, valamint arra figyelemmel, hogy a megrendelői oldalon a szerződés létrejöttét követően bekövetkezett jogutódlás a szerződéses jogviszonyt nem befolyásolta, a pacta sunt servanda elvéből is következően nem róható felperes terhére, hogy megkezdte a teljesítést. Annak következményét, hogy alperes nem gondoskodott a kapcsolattartásra, illetve a teljesítésigazolásra jogosult kijelöléséről, nem lehet a felperes terhére hárítani, különös tekintettel arra, hogy jóhiszeműen és együttműködési kötelezettségének eleget téve járt el. Az alperes ugyanakkor azzal, hogy megtagadta a felperes által dokumentumokkal igazolt teljesítés megvizsgálását és leigazolását nem csak a szerződés 3.3. pontját sértette meg, amely erre 10 napos határidőt ír elő, hanem a Kbt. 305. § (1) bekezdésében erre nézve előírt 15 napos határidőt sem tartotta be. A felperes szerződésszerű teljesítése ellenértékeként a kereseti kérelem szerinti összeget és késedelmi kamatát az alperes vállalkozói díj címén köteles megfizetni. A felperes továbbá állította, az alperes ellenkérelmében megalapozatlanul hivatkozik arra, hogy azért nem terheli vállalkozói díjfizetési kötelezettség, mert felperes nem igazolta tételesen, hogy a szerződés mellékletét képező költségvetésben foglalt feladatokat teljesítette és azzal összefüggésben milyen költségei merültek fel. A perbeli szerződés egyösszegű, átalánydíjas szerződésnek minősül, így annak alapján felperest nem terheli tételes elszámolási kötelezettség. Ugyancsak megalapozatlanul hivatkozik az alperes arra, hogy a felperesi teljesítés azért nem szerződésszerű, mert a szerződés 1.1.4. pontjában foglaltakat megsértve felperes nem kérte hozzájárulását ahhoz, hogy egyes ...-kat mások által szponzorált társrendezvények keretében bonyolítsa le. A vállalkozási szerződés 1.1.4. pontja csak a támogatók igénybevételére irányadó, a társrendezvényekre nem. A szerződés 1. számú melléklete kifejezetten rögzíti annak lehetőségét, hogy a szerződés szerinti program a hatékony szervezés érdekében egy másik szabadtéri eseményhez kapcsolódjon, amit az alperesi jogelőd által jóváhagyott ... kézikönyv is célszerűnek tart. A társrendezvények támogatóitól a ...-k semmilyen támogatásban nem részesültek.

Az az alperesi hivatkozás is téves, hogy a ... előzetes alperesi hozzájárulás hiányában nyújtott támogatást a ... programhoz, a ... támogatói minősége ugyanis az alperes helyettes államtitkára által jóváhagyott ... kiadványban is feltüntetésre került, amely kiadvány jóváhagyásával alperes az általa utóbb kifogásolt támogató személyét is jóváhagyta.

A beszámítási kifogásként érvényesített alperesi késedelmi kötbérigény vonatkozásában felperes a Ptk. 302. § a) és b) pontjára, valamint 303. § (3) bekezdésére utalva állította, a teljesítési értesítő leadásának, valamint az oktatási program megvalósulásának az alperes által hivatkozott késedelme az alperes felróható magatartására vezethető vissza. Az oktatási program késedelmét az okozta, hogy a megkezdéséhez szükséges kiadványt alperes jelentős késéssel, csak 2010. október 11-én írta alá. A teljesítési értesítő leadási késedelme a kapcsolattartó kijelölésével összefüggő alperesi mulasztás következménye. Felperes a hibás teljesítési kötbérigényt is megalapozatlannak tartotta, mert a kifejtettek szerint támogatót, szponzort jogosulatlanul nem vett igénybe, a szerződés 1.1.6. pontja szerinti heti írásbeli tájékoztatási kötelezettségének pedig azért nem tudott eleget tenni, mert az alperes felhívás ellenére sem nevezte meg a kapcsolattartót, így a heti beszámoló szerződésben meghatározott szabályos közlésének feltételei az alperesnek felróhatóan nem álltak fenn.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsősorban arra hivatkozott, a felperes vállalkozói díjigénye azért megalapozatlan, mert nem történt szerződésszerű teljesítés. Véleménye szerint a felperesnek azt követően, hogy tudomást szerzett a megrendelő által kapcsolattartásra és teljesítésigazolásra kijelölt személyek ezen jogosultságának megszűnéséről, a szerződés 9.1. pontja szerint kezdeményeznie kellett volna e körben a szerződés módosítását, amit elmulasztott, így módon megsértette a Ptk. 277. § (4) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettségét, mert anélkül kezdte meg a teljesítést, hogy a számla benyújtásának előfeltételét képező teljesítésigazolásra jogosult személyt érintően a szerződést módosították volna. A felperes jogellenes magatartása kizárja az alperes késedelmét, ezért megalapozatlan a vállalkozói díjigény. Továbbá, miután a 2. számú mellékletként a szerződés elválaszthatatlan részét képező költségvetésben a felek tételesen meghatározták, hogy a vállalkozói díj milyen feladatok teljesítése esetén, milyen összegben jár a felperesnek, a felperest tételes elszámolási kötelezettség terheli, amely kötelezettségének nem tett eleget, ezért a szerződésben meghatározott feladatok teljesítésének tételes bizonyítása hiányában sem jogosult vállalkozói díjra. Azt, hogy a felek nem átalánydíjas szerződést kötöttek, a szerződés rendelkezései mellett bizonyítja az is, hogy felperes utóbb leszállította keresetét a költségvetés szerinti médiaköltségek összegével. A közbeszerzési eljárásban tett felperesi ajánlat is azt támasztja alá, hogy teljesítés csak az lehet, ami a költségvetésbe beépített tételek megvalósulását eredményezi. Bármelyik tétel elmaradása a vállalkozói díj csökkentését vonja maga után, amennyiben mégis átalánydíjas szerződés jött volna létre, úgy a hibás teljesítésből eredő árleszállításra alperes szavatossági kifogásként tart igényt. A felperesi teljesítés azért sem szerződésszerű, mert egyes ...-kat felperes anélkül bonyolított le mások által szervezett társrendezvények keretében, hogy az alperes jóváhagyását kérte volna. Az alperes véleménye szerint a szerződés 1.1.4. pontja szerinti támogatásnak minősül az is, ha a vállalkozási szerződés alapján a felperest terhelő valamely tételt a partner rendezvény szervezője viseli. A felperes 2008-as kézikönyvre hivatkozása azért téves, mert az nem vált a szerződés részévé, az abban foglaltaknak nincs jelentősége.

Ugyancsak a szerződés 1.1.4. pontját megsértve járt el a felperes, amikor egyes programok esetén az alperes jóváhagyása nélkül a ... támogatását vette igénybe. Nem szerződésszerű a teljesítés azért sem, mert felperes nem tett eleget hetenkénti tájékoztatási kötelezettségének, amely mulasztás nem menthető ki arra hivatkozással, hogy az alperes nem jelölt ki kapcsolattartót.

Arra az esetre, ha a felperes vállalkozói díjigényét a bíróság megalapozottnak találná, alperes a Ptk. 296. §-a, továbbá a vállalkozási szerződés 5.4., 5.5. és 5.6. pontja alapján beszámítási kifogásként 3.495.000 forint késedelmi és 3.495.000 forint hibás teljesítési kötbérigényt, azaz összesen 6.990.000 forint összegű beszámítási kifogást terjesztett elő. A késedelmi kötbérigény körében előadta, a szerződés 3.3. pontja értelmében felperes a teljesítésösszesítőt a 2010. október 31-i teljesítési határidőt követő 10 napon belül tartozott benyújtani, ezt az okiratot azonban alperes csak a teljesítéstől számított 37 napos késedelemmel, 2010. december 17-én vette kézhez. A teljesítésösszesítő továbbá tartalmazza, hogy egyes iskolákban az oktatási program 2011. április-május hónapra tolódott, ami ugyancsak 10 napot meghaladó késedelem, így a vállalkozói díj 10 %-ának megfelelő mértékű késedelmi kötbérfizetési kötelezettséget von maga után. Az ugyancsak 10 % mértékű hibás teljesítési kötbérigényét alperes arra alapította, hogy a szponzorok, támogatók jogosulatlan bevonásával, valamint a heti rendszerességű értesítési kötelezettség elmulasztásával felperes szerződésszegést követett el, hibásan teljesített, a kötbérfizetési kötelezettség alóli kimentésre egyik kötbér fajta esetén sem szolgálhat alapul az alperesi kapcsolattartó hiánya. Az alperes annak tisztázása érdekében, hogy a szerződés teljesítésével összefüggésben felperes előzetes alperesi hozzájárulás nélkül milyen támogatói juttatásokban részesült, a ... Nyrt. és a ... Kft. megkeresését, annak megállapítása érdekében továbbá, hogy a szerződésben foglaltak teljesítéséhez 10 %-ot meghaladóan igénybe vett alvállalkozójának felperes milyen szolgáltatásért mekkora alvállalkozói díjat fizetett, az alvállalkozó megkeresését indítványozta, arra hivatkozással, hogy a nevezett cégekhez közvetlenül küldött megkeresésére a címzettek üzleti titokra hivatkozással megtagadták a választ.

Az elsőfokú bíróság 2013. május 14-én meghozott 19.G.40.982/2013/6. számú ítéletével alperest a felperes részére 38.062.500 forint és 2011. január 11. napjától a kifizetésig minden késedelmes félévre a félévet megelőző utolsó naptári napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamata, valamint 2.011.250 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ajánlattételi felhívás és a vállalkozási szerződés alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felek egyösszegű átalánydíjban állapodtak meg. Szerződésszerű teljesítés esetén ezért felperes a teljes vállalkozói díjra jogosult anélkül, hogy az alperes által állított tételes elszámolási kötelezettség terhelné. Abból, hogy a költségvetési főösszesítő a szerződés mellékletét képezte, ilyen tartalmú szerződéses megállapodás hiányában nem következik az, hogy a vállalkozói díjra felperes csak tételes elszámolás esetén lenne jogosult. A felperes által csatolt okirati bizonyítékok, így különösen az alperes helyettes államtitkára által 2010. október 11. napján jóváhagyott című ... kiadvány, a ... program teljesítéséről alperesnek 2010. december 3-án benyújtott

felperesi beszámoló és mellékletei alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a ... -t és oktatási programot felperes szerződésszerűen teljesítette, e programok a szerződésben szereplő 10 helyszínnel és 10 iskolával szemben 12 helyszínen és 12 iskolában teljes körűen megvalósultak. Megalapozatlanul hivatkozott ezért alperes arra, hogy a felperes vállalkozói díjigénye szerződészerű teljesítés hiányában megalapozatlan.

A hibás teljesítési kötbérigény érvényesítésére irányuló alperesi beszámítási kifogást vizsgálva az elsőfokú bíróság kifejtette, a perbeli vállalkozási szerződés 1.1.4. pontja a szponzorok bevonásához teszi a felperes kötelezettségévé az alperes előzetes hozzájárulásának beszerzését, ugyanakkor a szerződés nem tiltja azt, hogy az abban meghatározott programokat felperes társrendezvényekhez kapcsolódóan bonyolítsa le, és ahhoz az alperes hozzájárulását sem írja elő. Ezzel szemben az alperesi jogelőd felkérésére és ellenőrzése mellett készült ... 25. oldalán „árukapcsolás” címszó alatt az szerepel, hogy a ... programot, elsősorban a ...-t érdemes más eseményekkel összekötni, hogy minél több embert el tudjon érni. Mindezek alapján az volt megállapítható, hogy a ... társrendezvényekkel történő összekapcsolása az alperesi jogelőd által támogatott cél volt, így nem minősül szerződésszegésnek önmagában az, hogy olyan rendezvényekkel együtt került megrendezésre, amelyeken esetleg támogatót, szponzort vontak be.

A felek levelezése, továbbá az alperes helyettes államtitkára által jóváhagyott kiadvány alapján az is megállapítható volt, hogy a ... mint támogató megjelenéséről az alperesnek tudomása volt, a támogatóra utaló kiadvány jóváhagyásával alperes a szponzor jóváhagyását is kinyilvánította. Azt pedig az alperes nem bizonyította, hogy jóváhagyása nélkül a felperes további támogatókat vont volna be a program megvalósításába. A bíróság megkeresésére a ... Nyrt. kifejezetten úgy nyilatkozott, nem nyújtott szponzorációt a felperesnek. E körben az alvállalkozókkal, társrendezvényekkel összefüggésben indítványozott további alperesi bizonyítás felvételét az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából szükségtelennek ítélte, ezért mellőzte.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint továbbá az alperes szerződésszegést követett el azzal, hogy miután a perbeli szerződéses jogviszonyban jogutódként a megrendelő helyébe lépett, a felperesi megkeresések teljesítésétől elzárkózott, elmulasztotta a kapcsolattartó személy kijelölését, megszakította felperessel az együttműködést. Ezen magatartására tekintettel megalapozatlanul hivatkozik az alperes arra, hogy a vállalkozási szerződés 1.1.6. pontja és 2. pontja szerinti beszámolási kötelezettségének a felperes a szerződésben foglaltak szerint nem tett eleget, ezért nem szerződészerűen teljesített, az alperesi szerződésszegés ugyanis kizárja ezen felperesi szerződésszegést. A kormányváltással nem szűnt meg az eredeti szerződés, ezért ha alperes a szerződést módosítani kívánta volna, vagy új kapcsolattartó személyeket kívánt volna megnevezni, ezt a szerződés 6.2. pontja szerint írásban neki kellett volna kezdeményeznie. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a beszámítási kifogást a hibás teljesítési kötbérigény tekintetében megalapozatlannak találta.

A késedelmi kötbérigény az elsőfokú bíróság álláspontja szerint azért megalapozatlan, mert a perbeli szerződéses jogviszonyban megrendelői oldalon bekövetkezett jogutódlás nem érintette a szerződést, így az alperes kötelezettsége

lett volna, hogy a belső szervezeti átalakítására tekintettel megjelölje az új kapcsolattartót. E kötelezettségének azonban nem tett eleget. Az új alperesi kapcsolattartó kijelölésének elmulasztása nem értékelhető a felperes terhére, hiszen arra semmilyen befolyással nem lehetett, ugyanakkor a szerződésből eredő együttműködési kötelezettségének felperes eleget tett, amikor alperestől többször kérte a szerződés 6. pontja szerinti kapcsolattartó kijelölését. A kapcsolattartó személyének kijelölésével kapcsolatos alperesi késedelem a teljesítésről szóló beszámoló határidőn túli benyújtása és az oktatási program 2011. évre áthúzódó teljesítése vonatkozásában egyaránt kizárja a felperes egyidejű késedelmét. Az alperes ezért késedelmi kötbérre sem tarthat igényt.

Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elődegesen megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

A korábbi perbeli nyilatkozataival egyezően továbbra is állította, a felperes vállalkozói díjkövetelése mindenekelőtt a szerződésszerű teljesítés hiányában megalapozatlan, tekintettel arra, hogy a felperes nem tett eleget hetenkénti írásbeli tájékoztatási kötelezettségének, nem hozta az alperest abba a helyzetbe, hogy meg tudjon győződni a szerződés teljesítéséről, ami a Ptk. 277. § (4) bekezdésében foglaltakkal is ellentétes. Ezen felperesi mulasztást az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem teszi menthetővé a kapcsolattartó kijelölésének hiánya.

Megalapozatlan a vállalkozói díjigény azért is, mert tételes elszámolási kötelezettségének sem az egyes feladatok, sem az azokhoz rendelt költségek tekintetében nem tett eleget a felperes. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben a felek nem átalánydíjas szerződést kötöttek, a vállalkozói díj összege tételenként szerepelt a költségvetésben, amiből egyértelműen következik, hogy a szerződésszerű teljesítés vizsgálatakor annak van jelentősége, a költségvetésben szereplő egyes tételek megvalósultak-e, illetve a hozzájuk rendelt költségek felmerültek-e. Ennek tisztázásához pedig a felperes alvállalkozójának az alperes által indítványozott megkeresése nem lett volna mellőzhető.

A felperes teljesítése azért sem szerződésszerű, mert több rendezvény alperesi hozzájárulás nélkül került társrendezvények keretében megtartásra. A szerződés 1.1.4. pontja nem kizárólag a támogatás nyújtásához, hanem a szponzorok, támogatók bevonásához írja elő az alperes előzetes írásbeli hozzájárulását, ugyanakkor támogatásnak minősül az is, ha szerződés alapján egyébként a felperest terhelő költség viselését a társrendezvény szervezője vagy támogatója vállalja magára. E körben a ... foglaltaknak az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított jogi jelentőséget a felperesi teljesítés szerződésszerűségének vizsgálatakor, mert a felperes kötelezettségeit a felek a közbeszerzési eljárást követően megkötött vállalkozási szerződése határozta meg, amely a Kézikönyvre még utalást sem tartalmaz. Miután a vállalkozási szerződés értelmében a társrendezvényekhez kapcsolódás is az alperes előzetes jóváhagyásához kötött támogatásnak, szponzorálásnak minősül, a felperesi szerződésszegés tisztázása körében az elsőfokú bíróság a Pp. 192. §-ában foglaltakra is figyelemmel az eljárási szabályok

megsértésével mellőzte a felperesnek nyújtott támogatásokra vonatkozóan az alperes által indítványozott megkeresések teljesítését.

A beszámítási kifogás útján érvényesített késedelmi, valamint hibás teljesítési kötbérigény vonatkozásában az alperes azt hangsúlyozta, az alperesi kapcsolattartó kijelölésének hiánya sem a felperesi késedelem, sem a nem szerződésszerű teljesítés kimentésére nem alkalmas, mivel nem érintette a felperesi kötelezettségek határidőben, szerződésszerűen történő teljesítését.

Az alperes sérelmezte azt is, hogy a szavatossági kifogásként előterjesztett árleszállítási igényét az elsőfokú bíróság nem bírálta el.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte, helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés a per főtárgya tekintetében az alábbiak szerint megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta és abból helytálló jogi következtetést levonva, megalapozott indokolással adott helyt a felperes leszállított keresetének.

Az alperes fellebbezésében az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére alapul szolgáló lényeges eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a felperesi szerződésszegés vizsgálata körében az elsőfokú bíróság annak ellenére mellőzte a felperesnek nyújtott támogatások tekintetében a ... Nyrt. és ... Kft. megkeresésére, továbbá a szerződésben foglaltak teljesítése körében a felperes alvállalkozójának megkeresésére irányuló bizonyítási indítványa teljesítését, hogy korábban maga az elsőfokú bíróság hívta fel alperest a megkeresni indítványozott cégek nyilatkozatainak csatolására, aminek az érintettek üzleti titokra hivatkozással történt elzárkózása miatt alperes nem tudott eleget tenni.

Az alperes által állított eljárási szabálysértést a Fővárosi Ítélőtábla nem találta megállapíthatónak. Önmagában nem jogszabálysértő ugyanis az, ha a bíróság valamely bizonyítási indítvány teljesítését, illetve általa korábban elrendelt bizonyítás lefolytatását mellőzi, figyelemmel arra, hogy a Pp. 3. § (4) bekezdése szerint a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve, a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bizonyítás mellőzésének jogszerűsége körében tehát annak van jelentősége, hogy az adott bizonyítás felvétele a jogvita elbírálása szempontjából szükséges vagy sem.

A perbeli esetben az elsőfokú bíróság az alperesi fellebbezésben hiányolt bizonyítás felvételét azért mellőzte, mert azt a per eldöntése szempontjából szükségtelennek tartotta. Álláspontjával az alábbiakra tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla maradéktalanul egyetért.

Az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével, a felek közötti vállalkozási szerződés Ptk. 207. § (1) bekezdése szerinti helyes értelmezésével állapította meg azt, hogy a felek a vállalkozói díjat

egyösszegű átalánydíjként határozták meg, és ugyancsak helytállóan, az egységes bírói gyakorlatnak megfelelően helyezkedett arra az álláspontra, hogy a felperest nem terheli tételes elszámolási kötelezettség, szerződés szerű teljesítés - vagyis a szerződésben meghatározott eredmény létrehozása - esetén a vállalkozó a teljes vállalkozói díjra jogosult, függetlenül a ténylegesen elvégzett munka mennyiségétől. Kétségtelen, hogy a vállalkozói díj ellenében felperes a szerződés 2. számú mellékletét képező költségvetésben feladatcsoportonként (munkanemenként) megjelölt feladatokat tartozott elvégezni, ugyanakkor a szerződés nem rendelkezett az egyes munkanemeneken belüli részfeladatokra eső költségek tételes meghatározásáról, és utólagos tételes elszámolási kötelezettséget sem írt elő a felperes részére. Mindezek a körülmények azt támasztják alá, hogy a felek átalányáras szerződést kötöttek, ennek nem mond ellent az sem, hogy az elmaradt munkarésznek minősülő sajtótájékoztatókra eső vállalkozói díj összegére a felperes nem tartott igényt.

A kifejtettekéből következik, hogy a vállalkozói díjigény jogszerűségének elbírálása körében nem volt jogi jelentősége annak, hogy a felperes alvállalkozója részére mekkora vállalkozói díjat fizetett ki, továbbá annak sem, hogy a felperesnél jelentkezett-e megtakarítás és milyen összegben azáltal, hogy egyes programok társrendezvényekhez kapcsolódóan kerültek lebonyolításra.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy az alperes iratellenesen állítja fellebbezésében azt, hogy a 2. számú melléklet szerinti költségvetést az elsőfokú bíróság nem tekintette a szerződés szerves részének, ítélete indokolásában ugyanis kifejezetten utal a szerződés 2. számú mellékletében foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság a vállalkozási szerződés 1.1.4. pontjának helyes értelmezésével állapította meg azt is, hogy e rendelkezés alapján felperesnek csak a szponzorok bevonásához kellett megkérnie az alperes előzetes írásbeli hozzájárulását, egyes programok társrendezvényekhez kapcsolódó lebonyolításával összefüggésben ilyen kötelezettség nem terhelte, az alperes fellebbezésében kifejtett ellentétes jogi álláspontját a Fővárosi Ítéltábla nem osztja. Akkor sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a ... Kft. szponzorkénti bevonásához alperes a ... kiadvány aláírásakor hozzájárult.

Az, hogy a perbeli vállalkozási szerződés alapján lebonyolított programok megvalósításához a ... Nyrt. nem nyújtott szponzorációt a felperes részére, a megkeresésre adott nyilatkozatából aggálytalanul megállapítható.

Azt pedig, hogy egyéb szervezet is folyósított volna támogatást felperes részére, az alperes maga sem állította, bizonyítási indítványa előterjesztésével e körben valójában saját tényelőadását kívánta pótolni, ami a Pp. rendelkezéseire, így különösen a 3. § (2) és (3) bekezdésében, valamint 121. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra figyelemmel nem megengedhető.

A kifejtettekre is figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla abban is egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában foglaltakkal, hogy a felperes nem követett el szerződésszegést, amikor egyes ... -kat társrendezvényekhez kapcsolódóan bonyolított le.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok, adatok okszerű mérlegelésével állapította meg azt is, hogy a felek szerződéses jogviszonyában együttműködési kötelezettsége megsértésével az alperes követett el szerződésszegést.

A Ptk. 4. § (1) bekezdése alapvető szintű követelményként, a polgári jogi jogviszonyokban külön jogszabályi vagy szerződéses rendelkezés hiányában is irányadó magatartási szabályként, elvárhatósági mérceként írja elő a jóhiszeműség és tisztesség követelményét, valamint a kölcsönös együttműködési kötelezettséget. Ezen általános elvárhatósági követelmények bármelyik szerződő fél részéről történő megsértése önmagában, valamely konkrét, kifejezett szerződési rendelkezés megszegése hiányában is olyan szerződésszegésnek minősül, amely kizárja a jóhiszeműség és tisztesség követelményének, valamint a kölcsönös együttműködési kötelezettségének eleget tévő másik fél szerződésszegésért való felelősségét.

A Ptk. 277. § (4) bekezdése a szerződés teljesítése során kifejezetten együttműködési kötelezettséget ír elő a felek számára.

A perbeli vállalkozási szerződés 6.2. pontja a felek minden nyilatkozatának vagy egyéb értesítésének írásbeli közlését írta elő, kimondva azt is, szabályszerűnek kizárólag a szerződésben kijelölt kapcsolattartó részére történő kézbesítés tekinthető.

Az alperes azzal, hogy 2010. május 29-ét, a perbeli vállalkozási szerződéses jogviszonyban alperesi oldalon bekövetkezett jogutódlást követően többszöri felperesi megkeresés, kérés ellenére sem jelölte meg az új kapcsolattartó személyét, nyilvánvalóan megsértette a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlás követelményét, valamint együttműködési kötelezettségét, továbbá nyilvánvalóan megghiúsította azt, hogy a szerződésben meghatározott tájékoztatási kötelezettségét a felperes joghatályosan, illetve határidőben teljesíteni tudja.

Nem a jóhiszeműség és tisztesség követelményének, együttműködési kötelezettségének megfelelően járt el az alperes akkor sem, amikor a felperes többszöri megkeresése ellenére is csak röviddel a szerződés szerinti 2010. október 31-i teljesítési határidő lejárta előtt, október 11-én írta alá a ... oktatási program kiadványt, amelynek aláírása egyebekben az alperes által sem vitatottan előfeltételét képezte az oktatási program iskolákban történő megkezdésének. Ez az alperesi magatartás ily módon ugyancsak nyilvánvalóan jelentősen akadályozta, késleltette a felperes szerződésszerű teljesítését.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy az alperes szerződésszegő magatartása kizárja a felperes egyidejű szerződésszegését, ezért a felperes szerződésszegésére hivatkozással beszámítási kifogás útján érvényesített alperesi hibás teljesítés, illetve késedelmi kötbérigény egyaránt megalapozatlan.

Nyilvánvaló továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi szerződésszegés, hibás teljesítés hiányában nem találta megalapozottnak az alperes szavatossági kifogásként előterjesztett árleszállítási igényét, az alperesi fellebbezést ezért a Fővárosi Ítéltábla e körben sem találta megalapozottnak.

Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a pernyertesség-pervesztesség arányának megállapításakor figyelmen kívül hagyta azt, hogy a 43.687.500 forint és járulécai megfizetése iránt előterjesztett keresetét a felperes 38.062.500 forintra szállította le, anélkül, hogy az alperes részéről bármiféle teljesítés történt volna. A kereset leszállítással érintett összeg vonatkozásában felperes pervesztesnek minősül, így pernyertessége 87 %-os mértékben állapítható meg. Ebből következik, hogy az alperes nem kötelezhető a perindítás folytán felmerült teljes felperesi perköltség viselésére, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően a perköltség felek közötti megosztásának van helye.

Ily módon alperes a felperes által előlegezett 900.000 forint kereseti illeték 87 %-át, azaz 783.000 forintot, továbbá a pernyertesség-pervesztesség arányának figyelembevételével történt ítéleti beszámítás eredményeképp ügyvédi munkadíjként felperes vonatkozásában a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján, míg az alperes vonatkozásában ugyanezen jogszabály 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján megállapított ügyvédi munkadíjak figyelembevételével 822.000 forint, az áfát is tartalmazó ügyvédi munkadíjat tartozik elsőfokú perköltségként megfizetni a felperes részére.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre vonatkozóan a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, egyebekben az ítéletet a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - helyes indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A per főtárgya tekintetében az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján alperest kötelezte a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával a jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel arányban állóan mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, míg az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2014. június 24.

Dr. Tibold Ágnes s.k.,
a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.,
s.k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr.

bíró